

ЛІТНІ ТАБІРНІ ЗБОРИ З ТУРИЗМУ ЯК ЕФЕКТИВНИЙ ЗАСІБ НАЦІОНАЛЬНО-ПАТРІОТИЧНОГО ВИХОВАННЯ ТА ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ ДО ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

У такий складний період становлення української державності, коли ціною життя Героїв Україна виборює право на свободу силами української армії, добровольців і волонтерів, проблема патріотичного виховання учнівської та студентської молоді набуває особливого значення. Саме патріотизм є ціннісною основою будь-якого суспільства і виступає не лише чинником інтеграції нашої нації, а й фундаментальною мотивацією розвитку та розкриття всіх потенційних можливостей кожної особистості в духовній, економічній та соціально-політичній сферах [7].

Кардинальні зміни в житті нашої країни створюють ситуацію, коли докорінно змінюється світогляд людей. Це зумовлює переосмислення процесу формування нового покоління, його ролі в суспільстві, потребує вдосконалення системи освіти загалом і вищої освіти зокрема.

Патріотичне виховання, національне спрямування, підвищення професійного рівня майбутніх педагогів є одними з головних завдань закладів вищої освіти. Ефективне їх розв'язання потребує пошуку таких форм і методів професійної підготовки, які можуть допомогти майбутньому вчителю швидко включитися у навчально-виховну діяльність для забезпечення її високої ефективності [4].

Одним із дієвих шляхів, на нашу думку, є розвиток особистості студентів засобами спортивного туризму. Спортивний туризм є важливим чинником національно-патріотичного виховання молоді. Роль туризму в сучасному світі багатовекторна. За останні роки він все частіше виконує функції, здатні відродити культуру, спорт, інфраструктуру, зайнятість тощо. Різноманітні форми і методи туристської та краєзнавчої діяльності, зокрема літні табірні збори з туризму, забезпечують комплексний підхід до навчання, виховання та оздоровлення студентів; створюють широкі можливості для розвитку творчої ініціативи – спортивної, дослідницької, культурної, педагогічної, соціальної та ін. [9].

Ключові слова: літній табірний збір, спортивний туризм, фізична культура, студенти, національно-патріотичне виховання, наметовий табір.

Одним із важливих аспектів формування свідомої особистості, вирішення проблеми збереження та зміцнення здоров'я підростаючого покоління, є вдумливе осмислення здобутків минулого, об'єктивна оцінка реалій сьогодення, вивчення теоретичних ідей та практичних надбань в галузі фахової підготовки майбутніх педагогів, у тому числі і вчителів фізичної культури. Деякі питання фахової підготовки студентів під час педагогічних практик розглядаються в доробках науковців: Рядинської І. [6], Яковлівої О. [12], Чернишової Г. [10], Шулдика Г. [11], Казакова Н. [1] та ін. У публікаціях Куйбіди В. [2], Палатного І. [4] та інших висвітлено власний досвід організації та проведення роботи під час педагогічної практики зі студентами, проаналізовано її структуру та зміст, надано практичні рекомендації щодо її вдосконалення. Про роль спортивного туризму у національно-патріотичному вихованні студентської та учнівської молоді говорять у своїх працях науковці Фокін С. [9] та Маланюк Т. [3].

На нашу думку, питання підготовки та проведення туристських літніх табірних зборів у закладах вищої освіти для майбутніх учителів фізичної культури потребують більшої уваги науковців. Лише поодинокі публікації висвітлюють дану тематику й ті стосуються туристсько-краєзнавчих практик Куйбіда В., Палатний І., Троценко Т., [2] або ж особливостей організації та проведення наметових таборів Палатний І., Палатна О., Лізьнова В. [3]. Актуальність і практична значимість даної проблематики стали передумовами для її висвітлення у нашій публікації на основі досвіду роботи з організації та проведення літніх табірних зборів з туризму в Університеті Григорія Сковороди в Переяславі.

В УГСП (Університет Григорія Сковороди в Переяславі) «Літній табірний збір з туризму» передбачає вивчення студентами теорії та методики викладання спортивного туризму, основ спортивного орієнтування та краєзнавства; формування навиків організації, суддівства, участі та проведення змагань, подорожей з пішогодного, водного, велосипедного туризму та спортивного орієнтування, краєзнавчих експедицій.

Освітній компонент «Літній табірний збір з туризму» (ЛТЗТ) є обов'язковою навчальною дисципліною циклу професійної підготовки, яка займає чільне місце в освітній програмі «Середня освіта (фізична культура)», забезпечуючи формування як загальних, так і фахових компетентностей у майбутніх бакалаврів за спеціальністю 014 Середня освіта (фізична культура).

Метою освітнього компоненту «Літній табірний збір з туризму» є формування професійно-педагогічних знань, умінь та навичок, які забезпечують підготовку майбутніх фахівців (учителів, керівників гуртків позашкільних закладів) здатних організувати та провести заняття, змагання зі спортивного туризму, орієнтування чи оздоровчий захід засобами туризму.

Основні цілі – озброїти студентів знаннями:

– з теорії, практики та методики викладання спортивного туризму, спортивного орієнтування та проведення туристсько-краєзнавчої роботи;

- оволодіння технічними та тактичними навичками елементів спортивного пішохідного туризму та спортивного орієнтування;
- організації, суддівства, участі та проведення змагань та подорожей з техніки спортивного туризму й орієнтування;
- надбання необхідних знань, умінь та навичок для самостійної роботи з спортивного туризму, спортивного орієнтування, краєзнавства в школі та позашкільних закладах.

Нові суспільно-політичні реалії в Україні, пов'язані з російською агресією, негативно впливають на всі процеси в житті країни й суттєво корегують навчальний процес в університеті: необхідно дотримуватися інструкції з безпеки життєдіяльності під час воєнного стану. Для студентів факультету фізичної культури, спорту та здоров'я УГСП є можливість (за вибором) проходити ЛТЗТ на спортивній базі «Переяславль» (на території якого є укриття), чи на Івано-Франківщині (селище Ворохта), де безпекова ситуація дещо спокійніша.

Для успішної організації та проведення літніх табірних зборів особливо важливим є вдалий вибір місця – розташування наметового табору. Воно має поєднувати низку факторів, таких як контрастні ландшафти даного регіону, його біорізноманіття, визначні історичні та краєзнавчі пам'ятки тощо. Крім того це має бути територія, віддалена від населених пунктів, гарне місце для відпочинку з джерелом чистої питної води, запасом дров для приготування їжі, яке дозволяє забезпечувати доставку до табору продуктів харчування. Обидва місця для проходження ЛТЗТ відповідають цим вимогам.

Організація та проведення літніх табірних зборів з туризму у природних умовах у наметовому таборі є досить тривалою, відповідальною та кропіткою справою й вимагає від організаторів значної майстерності. Чіткі, продумані дії перед початком збору та під час його проведення допоможуть уникнути помилок і непорозуміння, нададуть студентам можливість якісно набути практичних і теоретичних знань та навичок.

Перед початком ЛТЗТ зі студентами обов'язково проводиться інструктаж з техніки безпеки. Під час збору на практичних заняттях проходить ознайомлення з правилами поведінки на туристичному майданчику відповідно до виду туризму, з якого проводиться навчання. Все це фіксується в спеціальному журналі. Після інструктажу всі студенти засвідчують в журналі про те, що вони ознайомлені з правилами техніки безпеки й поведінки на туристському майданчику, будуть дотримуватись правил під час перебування в наметовому таборі [2].

Робота наметового табору будується на принципах самообслуговування та ініціативи. Студенти самостійно забезпечують свій добробут: встановлюють намети, збирають дрова, готують їжу, миють посуд тощо. Перед початком ЛТЗТ зі студентів створюється оргкомітет табору для оперативного вирішення поточних питань, таких як організація змагань, освітня, інформаційна, оздоровча та культурно-масова робота. Обирають відповідального за закупівлю та постачання продуктів харчування, інструктора з фізкультури, відповідального за проведення заходів та відповідального за спорядження. Як правило, до оргкомітету залучають найініціативніших студентів, тих, які можуть якісно виконувати кілька завдань одночасно.

Перед початком роботи наметового табору необхідно подбати про розміщення «польової» кухні, наметів, туалетів, підготувати місця для практичних занять і змагань. Щоб уникнути поспіху та необдуманості під час вільного часу в таборі, необхідно заздалегідь продумати та підготувати план проведення масових заходів (виховних, інформаційно-просвітницьких спортивних тощо). Для спортивно-туристичних заходів – розробити положення та технічні умови (відповідно до виду туризму). Заздалегідь спланувати розпорядок і режим дня (табл. 1), план роботи наметового табору на весь період ЛТЗТ.

Практичні заняття за видами туризму проводяться відповідно до робочої програми ЛТЗТ. Військо-патріотичні заходи відбуваються за співпраці з молодіжною військовою організацією М 32, інформаційно-просвітницькі, краєзнавчі, культурно-масові, спортивні проводяться викладачами університету УГСП (табл. 2).

Ефективним засобом патріотичного виховання є використання туристсько-краєзнавчих екскурсій та подорожей. Така форма роботи є дієвим засобом виховання особистості громадянина-патріота, яка створює унікальну можливість молодому поколінню познайомитися з довкіллям, історичними об'єктами та культурним надбанням нації. Під час практики плануються туристсько-краєзнавчі екскурсії та подорожі. Нами вже зазначалося, що студенти мають два варіанти проходження літнього табірних зборів тривалістю у два тижні (весь період на спортивній базі «Переяславль» чи один тиждень на Івано-Франківщині з продовженням на Переяславщині). Відомо, що Переяслав є містом з найбільшою кількістю музеїв, глибокою історією, видатними постатями та визначними пам'ятками; у селищі Ворохта та навколо нього також дуже багато цікавих краєзнавчих, історичних та природних об'єктів, екскурсійних маршрутів. Під час ЛТЗТ на Переяславщині студенти здійснюють одноденні велосипедну та пішохідну подорожі з відвідуванням музеїв міста, водну – на Грибному каналі, поблизу спортивної бази. Перебуваючи у Ворохті, – роблять сходження на г. Говерла (чи г. Хом'як), екскурсію до водопаду Гук, відвідують історико-краєзнавчий музей.

Таблиця 1

Орієнтовний розпорядок та режим дня [4]

6.00.	Підйом чергових, розпалювання кострищ, приготування сніданку
7.00.	Підйом у таборі, ранкова зарядка, ранковий туалет, прибирання у наметах
8.00.	Сніданок
9.00.	Загальний збір у центрі табору, лінійка
9.30.–13.30	Практичні заняття за видами туризму чи красознавча робота
13.30	Релаксація (купання, дихальні вправи тощо)
14.00.	Обід.
14.30.–15.30.	Обідній відпочинок.
15.30.–17.30.	Практичні заняття за видами туризму (орієнтування) чи красознавча робота
17.30.	Релаксація (купання, дихальні вправи тощо)
18.00.	Робота по табору
18.30.	Вечеря
19.00.–21.00.	Вечірня ватра (виховний захід, гутірка, спортивні змагання, ігри тощо)
21.00.	Вечірній чай
22.00.	«М'який» відбій (бажаючі йдуть спати)
23.00.	Загальний відбій по табору

Таблиця 2

Орієнтовний розклад роботи наметового табору на спортивній базі «Переяславль»

За 2–3 дні до початку табору	Заїзд групи керівників та оргкомітету табору (підготовка території для організації наметового містечка: туалети, вода, розмітка місць проведення занять, підготовка місця для купання та ін.)
1 день	Приїзд студентів. Розбивання наметового табору, роботи по благоустрою. Вечір знайомства.
2 день	Відкриття табору. Початок циклу практичних занять із видів спортивного туризму (пішохідний, водний, велосипедний).
3 день	Продовження циклу практичних занять із видів спортивного туризму та орієнтування. Виховний захід чи спортивні змагання.
4 день	Продовження циклу практичних занять із видів спортивного туризму. Військово-патріотичний захід чи змагання.
5 день	Одноденна подорож.
6 день	Змагання з техніки пішохідного туризму на дистанції «Смуга перешкод»; з техніки велосипедного туризму на дистанції «Фігурне водіння велосипеду»; з техніки водного туризму на дистанції «Спринт».
7 день	Продовження циклу практичних занять із орієнтування. Змагання по орієнтуванню. Інформаційно-просвітницький захід.
8 день	Подорож вихідного дня.
9 день	Продовження циклу практичних занять із видів спортивного туризму. Культурно-масові заходи, спортивні активності.
10 день	Одноденна подорож.
11 день	Красознавча екскурсія,
12 день	Одноденна подорож.
13 день	Підведення підсумків подорожей. Закриття табору, відзначення найкращих студентів.
14 день	Прибирання території наметового містечка. Від'їзд із табору.

Таблиця 3

Орієнтовний розклад роботи наметового табору у Ворохті

За декілька тижнів до початку роботи табору	Збір групи для обговорення організаційних питань наметового містечка: формування оргкомітету, підготовка спорядження, питання харчування та ін.
1 день	Приїзд. Розгортання наметового табору, роботи по благоустрою. Вечір знайомства.
2 день	Відкриття табору. Початок циклу практичних занять із видів спортивного туризму (пішохідний, водний, велосипедний).
3 день	Продовження циклу практичних занять із видів спортивного туризму та орієнтування. Виховний захід чи спортивні активності.
4 день	Одноденна красознавча подорож.
5 день	Продовження циклу практичних занять із видів спортивного туризму та орієнтування. Військово-патріотичний захід чи змагання.
6 день	Красознавча екскурсія, інформаційно-просвітницький захід.
7 день	Змагання з техніки пішохідного туризму на дистанції «Смуга перешкод»; з техніки велосипедного туризму на дистанції «Фігурне водіння велосипеду», орієнтування за легендою. Закриття табору, відзначення найкращих студентів.
8 день	Прибирання території наметового містечка. Від'їзд із табору.

Основним засобом діагностики результатів проходження практики студентами є визначення умінь і навичок під час виконання основних вправ зі спортивного туризму та завдань з краєзнавства за допомогою тестів. А також до сумарної оцінки входить: написання реферату (тематика рефератів запропонована), виступ на науковому заході, публікація наукової статті, самостійна робота (для самостійної роботи студентам пропонується тематика виконання робіт). Поточне оцінювання засвоєння теоретичного матеріалу відбувається на практичних заняттях.

Висновки та рекомендації. Надзвичайно ефективним засобом виховання патріотичних почуттів до своєї країни, джерелом знань про неї є туристсько-краєзнавча діяльність. Проведення літніх табірних зборів з туризму (ЛТЗТ) впливає на виховання фізично розвинутої, культурно зорієнтованої особистостей студентів, формує соціальний та культурний розвиток, дає широкі можливості для підвищення їх професійного рівня як майбутніх педагогів. Крім того під час педагогічної практики студенти вдосконалюють свої знання у галузі спортивного туризму та орієнтування, у туристсько-краєзнавчій діяльності, вчать організувати свій побут в природних умовах без шкоди для навколишнього середовища, набувають навичок соціалізації. Формуються фахові навички для проведення наукових досліджень та написання курсових і дипломних робіт, для проведення нестандартних уроків, використання нових форм і методів роботи в подальшій туристській діяльності.

Спортивний туризм обов'язково повинен стати частиною навчально-виховного процесу студентів у закладах вищої освіти, бо він є невід'ємною складовою патріотичного виховання. Проведення закладами освіти літніх зборів туристичного спрямування є виправданим з точки зору комплексного підходу та ефективним з точки зору використання навчального часу студентів, тому заслуговує схвалення та додаткового науково-методичного й матеріально-технічного забезпечення.

Використана література:

1. Казакова Н. В. Підготовка студентів до літньої педагогічної практики в оздоровчих таборах. *Педагогічний дискурс*. 2010. Вип. 8. С. 76–80.
2. Куйбіда В. В., Палатний І. А., Троценко Т. Ю. Туристсько-краєзнавча практика студентів. *Гуманітарний вісник ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди»* : збірник наукових праць. Переяслав-Хмельницький. 2011. Вип. 20. С. 96–103.
3. Маланиук Т. Використання туристських походів у патріотичному вихованні учнів основної школи в умовах гірського середовища. *Гірська школа Українських Карпат*. 2013. № 10. С. 202–206.
4. Палатний І. А., Палатна О. М. Літні табірні збори як ефективний засіб підготовки майбутніх учителів фізичної культури до професійної діяльності. *Науковий журнал «Молодий вчений»*. 2019. С. 63–69.
5. Палатний І. А., Палатна О. М., Лізнєва В. І. Особливості організації нових форм туристсько-краєзнавчої роботи при співпраці з різними закладами освіти. *Гуманітарний вісник ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди»* : збірник наукових праць. Переяслав-Хмельницький. 2011. Вип. 20. С. 136–140.
6. Рядинська І. А., Санжаров В. А. Літня педагогічна практика як засіб підготовки майбутніх учителів фізичної культури до фізкультурно-оздоровчої роботи з учнями (50–70-ті рр. ХХ ст.). *Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту*. 2009. № 12. С. 160–162.
7. Устименко І. П. Патріотичне виховання учнівської молоді, окреслене війною. *Педагогічний вісник*. 2022. С. 26–29.
8. Філоненко О. С. Підготовка майбутніх учителів у вищих педагогічних навчальних закладах України до виховної роботи в літніх дитячих оздоровчих таборах (друга половина ХХ ст. – початок ХХІ ст.) : автореф. дис. ... канд. пед. наук. Ніжин. 2013. 22 с.
9. Фокін С. П., Ткачук Л. М. Національно-патріотичне виховання студентів у спортивному туризмі. URL : https://tourlib.net/statti_ukr/fokin2.htm
10. Чернишова Г. Ф. Організаційно-педагогічні умови підвищення ефективності літньої педагогічної практики студентів у процесі професійної підготовки студентів. *Педагогічні науки* : зб. наук. праць. Суми. 2006. Ч. 1. С. 56–64.
11. Шульдик Г. О., Шульдик В. І. Педагогічна практика : навч. посіб. для студ. пед. вузів. Київ, 2000. 143 с.
12. Яковліва О. П. Підвищення професійної майстерності студентів під час практики в літньому оздоровчому таборі. Безперервна педагогічна практика студентів як первинна форма їх професійної практичної підготовки : *збірник доповідей Всеукраїнської науково-методичної конференції*. Вінниця, 1999. С. 75–77.

References:

1. Kazakova N. V. (2010) Pidhotovka studentiv do litnoi pedahohichnoi praktyky v ozdorovchykh taborakh. [Preparation of students for summer teaching practice in health camps]. *Pedahohichni dyskurs*. Vyp. 8. S. 76–80 [in Ukrainian].
2. Kuibida V. V., Palatnyi I. A., Trotsenko T. Yu. (2011) Turystsko-kraieznavcha praktyka studentiv. *Humanitarnyi visnyk DVNZ «Pereiaslav-Khmelnytskyi derzhavnyi pedahohichnyi universytet imeni Hryhoriia Skovorody»*. [«Pereiaslav-Khmelnytskyi derzhavnyi pedahohichnyi universytet imeni Hryhoriia Skovorody»] : *zbirnyk naukovykh prats*. Pereiaslav-Khmelnytskyi, Vyp. 20. S. 96–103 [in Ukrainian].
3. Malaniuk T. (2013) Vykorystannia turystskykh pokhodiv u patriotychnomu vykhovani uchniv osnovnoi shkoly v umovakh hirs'koho seredovyscha. [The use of tourist trips in the patriotic upbringing of primary school students in the conditions of a mountain environment]. *Hirska shkola Ukrainykh Karpat*. № 10. S. 202–206 [in Ukrainian].
4. Palatnyi I. A., Palatna O. M. (2019) Litni tabirni zbory yak efektyvnyi zasib pidhotovky maibutnikh uchyteliv fizychnoi kultury do profesiinoi diialnosti. [Summer camp meetings as an effective means of training future teachers of physical education for professional activities]. *Naukovyi zhurnal «Molodyi vchenyi»*. S. —69 [in Ukrainian].
5. Palatnyi I. A., Palatna O. M., Liznova V. I. (2011) Osoblyvosti orhanizatsii novykh form turystsko-kraieznavchoi roboty pry spivpratsi z ryznymy zakladamy osvity. [Peculiarities of the organization of new forms of tourism and local history work in cooperation with various educational institutions]. *Humanitarnyi visnyk DVNZ «Pereiaslav-Khmelnytskyi derzhavnyi pedahohichnyi universytet imeni Hryhoriia Skovorody»* : *zbirnyk naukovykh prats*. Pereiaslav-Khmelnytskyi. Vyp. 20. S. 136–140 [in Ukrainian].

6. Riadynska I. A., Sanzharov V. A. (2009) Litnia pedahohichna praktyka yak zasib pidhotovky maibutnykh uchyteliv fizychnoi kultury do fizkulturno-ozdorovchoi roboty z uchniamy (50–70-ti rr. KhKh st.). [Summer pedagogical practice as a means of training future teachers of physical culture for physical culture and health work with students (50–70s of XX century)]. *Pedahohika, psykholohiia ta medyko-biolohichni problemy fizychnoho vykhovannia i sportu*. № 12. S. 160–162 [in Ukrainian].
7. Ustymenko I. P. (2022) Patriotychne vykhovannia uchnivskoi molodi, okreslene viinoiu. [Patriotic education of students, outlined by the war]. *Pedahohichni visnyk*. S. 26–29 [in Ukrainian].
8. Filonenko O. S. (2013) Pidhotovka maibutnykh uchyteliv u vyshchykh pedahohichnykh navchalnykh zakladakh Ukrainy do vykhovnoi roboty v litnikh dytiachykh ozdorovchykh taborakh (druga polovyna KhKh st. – pochatok KhKhI st.). [Preparation of future teachers in higher pedagogical educational institutions of Ukraine for educational work in summer children's health camps (second half of the 20th century – beginning of the 21st century)]: avtoref. dys. ... kand. ped. nauk. Nizhyn. 22 s. [in Ukrainian].
9. Fokin S. P., Tkachuk L. M. Natsionalno-patriotychne vykhovannia studentiv u sportyvnomu turyzmi. [National and patriotic education of students in sports tourism]. URL : https://tourlib.net/statti_ukr/fokin2.htm [in Ukrainian].
10. Chernyshova H. F. (2006) Orhanizatsiino-pedahohichni umovy pidvyshchennia efektyvnosti litnoi pedahohichnoi praktyky studentiv u protsesi profesiinnoi pidhotovky studentiv. [Organizational and pedagogical conditions for increasing the effectiveness of students' summer pedagogical practice in the process of professional training of students]. *Pedahohichni nauky : zb. nauk. prats*. Sumy. Ch. 1. S. 56–64 [in Ukrainian].
11. Shuldyk H. O., Shuldyk V. I. (2000) Pedahohichna praktyka. [Pedagogical practice] : navch. posib. dlia stud. ped. vuziv. Kyiv, 2000. 143 s. [in Ukrainian].
12. Yakovliva O. P. (1999) Pidvyshchennia profesiinnoi maisternosti studentiv pid chas praktyky v litnomu ozdorovchomu tabori. Bezperervna pedahohichna praktyka studentiv yak pervynna forma yikh profesiinnoi praktychnoi pidhotovky. [Improving students' professional skills during practice at a summer health camp. Continuous pedagogical practice of students as the primary form of their professional practical training] : zbirnyk dopovidei Vseukrainskoi naukovo-metodychnoi konferentsii. Vinnytsia. S. 75–77 [in Ukrainian].

I. Palatny, O. Palatna, V. Polishchuk, V. Samoliuk. Summer camp meetings on tourism as an effective means of national patriotic education and training of future teachers of physical culture to professional activity.

In such a difficult period of the formation of Ukrainian statehood, when at the cost of the lives of Heroes, Ukraine is fighting for the right to freedom with the forces of the Ukrainian army, volunteers and volunteers, the problem of patriotic education of pupils and students acquires special importance. It is patriotism that is the value basis of any society and acts not only as a factor in the integration of our nation, but also as a fundamental motivation for the development and disclosure of all the potential opportunities of each individual in the spiritual, economic, and socio-political spheres [7].

Radical changes in the life of our country create a situation where people's worldview is fundamentally changing. This requires rethinking the process of forming a new generation, its role in society, and requires improvement of the education system in general and higher education in particular.

Patriotic education, national orientation, raising the professional level of future teachers are among the main tasks of higher education institutions. Their effective solution requires the search for such forms and methods of professional training that can help the future teacher quickly get involved in educational activities to ensure its high efficiency [4].

One of the effective ways, in our opinion, is the development of students' personality by means of sports tourism. Sports tourism is an important factor in the national and patriotic education of youth. The role of tourism in the modern world is multi-vector. In recent years, it increasingly performs functions capable of reviving culture, sports, infrastructure, employment, etc. Various forms and methods of tourism and local history activities, in particular summer camp meetings on tourism, provide a comprehensive approach to education, education and improvement of students; create wide opportunities for the development of creative initiatives – sports, research, cultural, pedagogical, social, etc. [9].

Key words: *summer camp gathering, sports tourism, physical culture, students, national-patriotic education, tent camp.*